

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра конституційного права та прав людини

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор НАВС
полковник поліції
Станіслав ГУСАРЄВ
2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ КРИМІНАЛЬНОЇ
ІЮСТИЦІЇ

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузь знань 26 «Цивільна безпека»
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітня програма Правоохоронна діяльність
Форми здобуття вищої освіти: заочна
Мова викладання: українська
Форма підсумкового контролю: залік

Розробники:

Оксана СЛАВНА – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права та прав людини

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри
протокол від 15 . 08 . 2027 № 21

Завідувач кафедри

Катерина СЬОХ

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 10 . 09 . 2027 № 8

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЕВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни:

Робоча програма переглянута на 20_/20_ н.р. без змін, зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ . 20__ № ____

протокол науково-методичної ради
від ____ . ____ . 20__ № ____

Завідувач кафедри

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20_/20_ н.р. без змін, зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ . 20__ № ____

протокол науково-методичної ради
від ____ . ____ . 20__ № ____

Завідувач кафедри

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20_/20_ н.р. без змін, зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
від ____ . ____ . 20__ № ____

протокол науково-методичної ради
від ____ . ____ . 20__ № ____

Завідувач кафедри

Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Програму навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» (262) галузь знань «Цивільна безпека» (26), за заочною формою навчання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції» є поглиблення теоретичних знань про міжнародно-правові основи функціонування міжнародних правоохоронних інституцій; форми та напрями міжнародного співробітництва по боротьбі зі злочинністю; досвід співпраці правоохоронних органів України із відповідними міжнародними органами та організаціями.

Мета та завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції» є формування у слухачів сучасних теоретичних знань, практичних умінь і навичок про міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції, розкрити сутність міжнародної кримінальної юстиції, визначити роль Міжнародного Кримінального Суду у сфері міжнародного кримінального правосуддя, з'ясувати особливості міжнародної кримінальної відповідальності фізичних осіб за вчинені ними міжнародні правопорушення, визначити основні напрями та форми міжнародного співробітництва у сфері міжнародної кримінальної юстиції.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції» є набуття теоретичних знань та практичних умінь і навичок у сфері міжнародного співробітництва правоохоронних органів у сфері кримінальної юстиції для безпосереднього вирішення питань службової діяльності, пов'язаної з відповідними міжнародними документами та міжурядовими інституціями з обов'язковим урахуванням вимог законності та гарантуванням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Постреквізити: Юридична компаративістика, Публічне право: практика тлумачення і застосування, Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Міжнародне приватне право.

Програмні компетентності (інтегральні, загальні та фахові) відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СФК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СФК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СФК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

ДСФК16. Поглиблені знання про складові елементи системи права у межах обраної індивідуальної освітньої траєкторії.

ДСФК17. Здатність виробляти правові позиції для розв'язання правоохоронних проблем і практичних ситуацій.

Результати навчання:

ПРН2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

ПРН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

ПРН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

ПРН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

Знання, уміння, навички.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ступеня вищої освіти магістра повинні:

знати:

- поняття, сутність та зміст міжнародної кримінальної юстиції;
- основні напрями та форми міжнародного співробітництва у сфері протидії транснаціональній організованій злочинності;
- організаційно-правові засади та інституційні механізми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю;
- поняття та зміст міжнародного розшуку;
- юридичний механізм процедури екстрадиції;
- поняття та особливості інституційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол;
- статус та завдання Робочого апарату Укрбюро Інтерполу;

- порядок використання правоохоронними органами України можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.

вміти:

- давати усні та письмові аргументовані відповіді з питань навчальної дисципліни;

- практично застосовувати набуті знання у сфері міжнародного співробітництва;

- складати основні види документів які впливають із питань процедури звернення до НЦБ Інтерполу в Україні;

- визначати підстави та обґрунтовувати порядок здійснення екстрадиції;

- індивідуально працювати з міжнародними та національними документами з питань, що вивчалися.

практичні навички:

- використовувати понятійно-категоріальний апарат юридичної науки для вирішення правових проблем;

- застосувати теоретичні знання для високопрофесійного виконання службових обов'язків в процесі правореалізаційної та правозастосовної діяльності;

- практично застосовувати набуті знання при вирішенні професійних завдань, пов'язаних з міжнародною правовою допомогою

Мова викладання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри конституційного права та прав людини НАВС, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k003@naiau.kiev.ua.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	вибіркова	
	Рік підготовки	
		2-й
	Семестр	
		3-й
Загальна кількість годин - 90	Лекції	
Тижневих годин навчання:		6 год.
	Семінарські	

аудиторних – 2 самостійної роботи слухача – 4		10 год.
	Практичні	
		4
	Самостійна робота	
		70 год.
	Вид контролю	
		залік

3. Тематичний план

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	Нормативний обсяг годин	Усього годин з викладачем	з них				Нормативний обсяг годин	Усього годин з викладачем	з них		
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Самостійна робота			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять
Тема 1. Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції: поняття, основні напрями та форми.							4	2	2		
Тема 2. Співробітництво держав в межах Міжнародного Кримінального суду.							8	2	4	2	
Тема 3. Суди ad hoc, як альтернативна форма здійснення правосуддя.							4	2	2		
Тема 4. Роль та місце Інтерполу у здійсненні міжнародної кримінальної юстиції.							4		2	2	
Усього годин						90	20	6	10	4	70
Підсумковий контроль: залік											

4. Плани семінарських занять.

Заочна форма навчання

Тема 1. Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції: поняття, основні напрями та форми.

Семінарське заняття - 2 год.

1. Історія становлення міжнародної кримінальної юстиції.
2. Поняття та загальна характеристика міжнародної кримінальної юстиції.
3. Міжнародний кримінальний суд як орган міжнародної кримінальної юстиції.
4. Міжнародна кримінальна відповідальність фізичних осіб за міжнародні правопорушення.
5. Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції: основні напрями та форми.

Тема 2. Співробітництво держав в межах Міжнародного Кримінального суду.

Семінарське заняття - 4 год.

1. Історичні передумови створення та функціонування.
2. Постійно діючої інституції у сфері міжнародного кримінального судочинства.
3. Зародження ідеї та перші спроби створення.
4. Створення військових трибуналів як основний етап становлення міжнародної кримінальної юстиції.
5. Структура та компетенція міжнародного кримінального суду, порядок прийняття та виконання його рішень.
6. Структура Міжнародного кримінального суду.
7. Компетенція Міжнародного кримінального суду.
8. Порядок прийняття та виконання рішень Міжнародним кримінальним судом.

Практичне заняття – 2 год.

Завдання 1. Аналіз реального кейсу

Інструкція:

1. Оберіть одну справу, розглянуту Міжнародним кримінальним судом (МКС).

2. Проаналізуйте роль держав у цій справі:

- Як вони співпрацювали з МКС?
- Чи були випадки відмови у співпраці?
- Які наслідки це мало для розслідування?

3. Напишіть коротке есе (1-2 сторінки), у якому оцініть ефективність міжнародного співробітництва в цій справі.

Приклад справи: Справа Омар аль-Башира (Судан) або справа Томаса Лубанги (ДР Конго).

Завдання 2. Рольова гра: переговори між державами та МКС

Інструкція:

1. Розподіліть ролі (представники держави, прокурор МКС, правозахисні організації).
2. Обговоріть ситуацію: одна з держав має виконати ордер на арешт підозрюваного, але не хоче цього робити через політичні ризики.
3. Кожен учасник має обґрунтувати свою позицію, спираючись на міжнародне право.
4. Наприкінці зробіть висновок: чи вдалося досягти компромісу?

Завдання 3. Правовий аналіз статуту МКС

Інструкція:

1. Ознайомтеся з **Римським статутом МКС** (зокрема, ст. 86-98, що стосуються співпраці держав).
2. Визначте три основні обов'язки держав щодо співпраці з МКС.
3. Наведіть приклади країн, які відмовлялися виконувати ці обов'язки.
4. Обґрунтуйте, які механізми можуть бути застосовані до держав, що відмовляються співпрацювати.

Завдання 4. Дискусія: Чи ефективна система співпраці з МКС?

Інструкція:

1. Об'єднайтеся у дві групи:
 - **Перша група:** доводить, що система співпраці з МКС є ефективною.
 - **Друга група:** стверджує, що МКС не має реальних механізмів примусу.
2. Кожна група готує аргументи, базуючись на реальних фактах та судових прецедентах.
3. Під час дискусії спробуйте знайти компромісне рішення для підвищення ефективності МКС

Завдання 5. Практичний кейс: Виконання ордера на арешт

Ситуація:

Країна Х отримала запит від МКС про арешт підозрюваного у воєнних злочинах. Проте:

- Підозрюваний має громадянство цієї країни.

- Країна не хоче видавати його, посилаючись на власне кримінальне законодавство.
- Є міжнародний тиск на цю країну з вимогою співпраці.

Завдання:

1. Підготуйте правовий висновок щодо можливих варіантів дій країни Х.
2. Проаналізуйте наслідки кожного варіанту (юридичні, політичні, економічні).
3. Запропонуйте рекомендацію уряду країни Х щодо найкращого рішення.

Тема 3. Суди ad hoc, як альтернативна форма здійснення правосуддя.

Семінарське заняття - 2 год.

1. Підстави та юридична природа юрисдикції міжнародних кримінальних трибуналів ad hoc щодо колишньої Югославії та щодо Руанди
2. Просторова, часова і персональна юрисдикція міжнародних кримінальних трибуналів ad hoc щодо колишньої Югославії та щодо Руанди
3. Предметна юрисдикція міжнародних кримінальних трибуналів щодо колишньої Югославії та щодо Руанди
4. Змішана кримінальна юрисдикція Спеціального суду щодо Сьєрра-Леоне

Тема 4. Роль та місце Інтерполу у здійсненні міжнародної кримінальної юстиції.

Семінарське заняття - 2 год.

1. Історія становлення і розвитку Інтерполу.
2. Поняття та характеристика інституційної системи Інтерполу.
3. Генеральна Асамблея Інтерполу.
4. Виконавчий Комітет і Президент, інститут радників (консультантів) Інтерполу.
5. Генеральний Секретаріат і Генеральний Секретар Інтерполу.
6. Національні центральні бюро Інтерполу. Організаційно-функціональна структура національних центральних бюро Інтерполу в зарубіжних країнах.

Практичне заняття – 2 год.

Завдання 1. Дослідження діяльності Інтерполу

Інструкція:

1. Ознайомтеся з офіційним сайтом Інтерполу (Interpol.int) та знайдіть інформацію про його структуру, функції та механізми роботи.

2. Напишіть короткий аналітичний звіт (1-2 сторінки) за таким планом:
 - Основні завдання та цілі Інтерполу.
 - Які види злочинів він розслідує?
 - Які механізми міжнародної співпраці використовуються?
3. Визначте, чи має Інтерпол право самостійно здійснювати арешти.

Завдання 2. Аналіз реального кейсу

Інструкція:

1. Оберіть одну з відомих операцій або справ, у яких брав участь Інтерпол (наприклад, затримання корупціонерів, боротьба з торгівлею людьми, пошук втікачів).
2. Проаналізуйте, як Інтерпол координував співпрацю між державами.
3. Визначте, які труднощі виникли під час реалізації справи (політичні, юридичні, технічні).
4. Напишіть короткий звіт з висновками про ефективність діяльності Інтерполу у цьому випадку.

Завдання 3. Симуляція міжнародного розшуку

Інструкція:

1. Поділіться на три групи:
 - Перша група – представники Інтерполу, які видають "червоне повідомлення".
 - Друга група – країна, яка має затримати підозрюваного.
 - Третя група – адвокати підозрюваного, які стверджують, що його переслідування є політично мотивованим.
2. Проведіть імітацію переговорів між цими сторонами.
3. Визначте, як має діяти Інтерпол, щоб дотриматися міжнародного права та прав людини.
4. Підготуйте спільне рішення про те, чи має держава виконати запит на арешт.

Завдання 4. Розв'язання юридичної проблеми

Ситуація:

Інтерпол видав **червоне повідомлення** на бізнесмена, якого уряд його країни звинувачує у фінансових махінаціях. Проте цей бізнесмен стверджує, що звинувачення політично вмотивоване.

Ваші дії:

1. Якщо ви юрист, який представляє цю особу, підготуйте обґрунтування, чому червоне повідомлення має бути скасоване.
2. Якщо ви представник правоохоронних органів, аргументуйте, чому запит має бути виконаний.
3. Зіграйте дебати, де кожна сторона захищає свою позицію, використовуючи міжнародні документи (Статут Інтерполу, рішення ЄСПЛ тощо).

Завдання 5. Дискусія: Чи потрібна реформа Інтерполу?

Інструкція:

1. Об'єднайтеся у дві групи:
 - **Перша група:** доводить, що Інтерпол ефективний у боротьбі зі злочинністю та його механізми не потребують змін.
 - **Друга група:** вважає, що Інтерпол часто використовується для політичного переслідування, і його роботу потрібно реформувати.
2. Підготуйте аргументи, використовуючи реальні факти, приклади з судової практики.
3. Проведіть дискусію та запропонуйте компромісні варіанти реформування Інтерполу.

5. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції: поняття, основні напрями та форми.

Реферати (доповіді):

1. Поняття та принципи міжнародного співробітництва у кримінальній юстиції
2. Роль Інтерполу у міжнародному розшуку та боротьбі з транснаціональною злочинністю
3. Міжнародний кримінальний суд: юрисдикція, функції та механізми співпраці з державами
4. Екстрадиція у міжнародному праві: правові основи та проблеми реалізації
5. Європейський суд з прав людини та його вплив на міжнародне кримінальне співробітництво
6. Угода про взаємну правову допомогу у кримінальних справах: міжнародна практика
7. Співробітництво держав у боротьбі з тероризмом: міжнародно-правові механізми
8. Боротьба з торгівлею людьми у міжнародному праві: роль ООН та регіональних організацій
9. Інтернаціоналізація кримінального переслідування корупційних злочинів
10. Особливості співробітництва держав у розслідуванні кіберзлочинів
11. Правовий статус Міжнародного трибуналу ООН та його роль у боротьбі з воєнними злочинами
12. Міжнародні договори та конвенції як основа співробітництва у кримінальній юстиції
13. Проблеми імплементації міжнародних норм кримінального права у національні правові системи
14. Роль Європолу в координації міжнародної боротьби зі злочинністю

15. Проблеми політичної нейтральності Інтерполу у міжнародних кримінальних справах

Завдання для самостійного вивчення:

Теоретичні питання

1. Що таке міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції?
2. Які основні принципи міжнародного кримінального співробітництва?
3. Які існують напрями міжнародного співробітництва у сфері кримінальної юстиції?
4. Які форми міжнародного співробітництва використовуються в кримінальному процесі?
5. Які міжнародні організації беруть участь у кримінально-правовому співробітництві?

2. Правові аспекти

1. Які міжнародні договори регулюють співпрацю у сфері кримінальної юстиції?
2. Що таке екстрадиція та які умови її здійснення?
3. У яких випадках держава може відмовити у видачі особи іншій державі?
4. Які міжнародно-правові механізми існують для боротьби з тероризмом?
5. Як здійснюється взаємна правова допомога між державами у кримінальних справах?

3. Практичні питання

1. Які труднощі можуть виникати при міжнародній співпраці у сфері кримінальної юстиції?
2. Які особливості має співробітництво з Інтерполом та Європолом?
3. Чи може Міжнародний кримінальний суд здійснювати арешти без участі держав?
4. Як відбувається міжнародний розшук злочинців?
5. Яку роль відіграє ООН у міжнародному кримінальному співробітництві?

4. Дискусійні питання

1. Чи достатньо ефективними є міжнародні механізми екстрадиції?
2. Як уникнути зловживань механізмами Інтерполу для політичного переслідування?
3. Чи потрібно реформувати систему міжнародного кримінального співробітництва?
4. Чи є реальним створення єдиного міжнародного правоохоронного органу?
5. Як можна покращити взаємодію між державами у боротьбі з кіберзлочинністю?

Тема 2. Співробітництво держав в межах Міжнародного Кримінального суду

Реферати (доповіді):

1. Поняття та правові основи співробітництва держав з Міжнародним Кримінальним Судом (МКС)
2. Римський статут МКС: зобов'язання держав-учасниць щодо співпраці
3. Механізми міжнародного співробітництва у межах МКС: від арешту до виконання вироку
4. Виконання ордерів на арешт МКС: проблеми та виклики
5. Співпраця держав у зборі доказів для Міжнародного Кримінального Суду
6. Роль Ради Безпеки ООН у співпраці з Міжнародним Кримінальним Судом
7. Відмова держав від співпраці з МКС: причини та наслідки
8. Політичні аспекти співробітництва держав з Міжнародним Кримінальним Судом
9. Співробітництво держав у питаннях передачі підозрюваних до МКС
10. Координація між національними судами та МКС у розслідуванні міжнародних злочинів
11. Роль неурядових організацій у сприянні співробітництву держав з МКС
12. Співпраця МКС з регіональними організаціями (ЄС, Африканський Союз, ОАД)
13. Виконання вироків Міжнародного Кримінального Суду: відповідальність держав
14. Міжнародно-правові наслідки невиконання державами зобов'язань перед МКС
15. Перспективи вдосконалення механізмів співробітництва держав з Міжнародним Кримінальним Судом

Завдання для самостійного вивчення:

1. Загальні питання

1. Що таке Міжнародний Кримінальний Суд і які його основні функції?
2. Які категорії злочинів підпадають під юрисдикцію МКС?
3. Які основні принципи міжнародного співробітництва у рамках МКС?
4. У чому відмінність між Міжнародним Кримінальним Судом та міжнародними трибуналами (наприклад, Трибуналом щодо колишньої Югославії)?
5. Які країни не є учасниками Римського статуту, і чому деякі з них відмовляються співпрацювати з МКС?

2. Правові аспекти співпраці держав з МКС

1. Які основні зобов'язання держав перед МКС за Римським статутом?
2. Як здійснюється передача підозрюваних до МКС?
3. Які механізми існують для збору доказів у співпраці держав з МКС?
4. Як держави можуть сприяти виконанню рішень та вироків МКС?

5. Які санкції можуть бути застосовані до держав, які відмовляються співпрацювати з МКС?

3. Практичні аспекти міжнародної співпраці

1. Які труднощі виникають при виконанні ордерів на арешт, виданих МКС?
2. Як держави співпрацюють з МКС у питаннях екстрадиції?
3. Яку роль у забезпеченні співпраці держав з МКС відіграє Рада Безпеки ООН?
4. Як міжнародні організації (ЄС, Африканський Союз) сприяють або перешкоджають співпраці з МКС?
5. Як МКС взаємодіє з національними судами у питаннях розслідування міжнародних злочинів?

4. Дискусійні питання

1. Чи є співпраця держав з МКС достатньо ефективною?
2. Чи повинні держави виконувати рішення МКС навіть у випадках, коли це суперечить їхнім національним інтересам?
3. Чи має МКС право розслідувати злочини в країнах, які не ратифікували Римський статут?
4. Як можна покращити співпрацю держав з МКС?
5. Чи можливе створення єдиної міжнародної системи правосуддя для переслідування злочинів проти людяності?

Тема 3. Суди ad hoc, як альтернативна форма здійснення правосуддя.

Реферати (доповіді):

1. Поняття та правова природа судів ad hoc у міжнародному праві
2. Історія виникнення та розвиток міжнародних судів ad hoc
3. Міжнародні кримінальні трибунали ООН як приклад судів ad hoc
4. Міжнародний трибунал для колишньої Югославії (ICTY): структура, юрисдикція та діяльність
5. Міжнародний трибунал для Руанди (ICTR): значення та підсумки роботи
6. Спеціальні гібридні трибунали: особливості правової природи та юрисдикції
7. Спеціальний трибунал для Лівану: аналіз юрисдикції та практики
8. Судові механізми ad hoc для розслідування воєнних злочинів в Камбоджі
9. Гібридні трибунали як модель перехідного правосуддя: переваги та недоліки
10. Суди ad hoc та їх співвідношення з Міжнародним кримінальним судом
11. Роль судів ad hoc у розвитку міжнародного кримінального права
12. Проблеми легітимності та ефективності судів ad hoc
13. Сучасні ініціативи щодо створення нових міжнародних трибуналів ad hoc

14. Порівняльний аналіз судів ad hoc та постійних міжнародних судових органів
15. Перспективи розвитку судів ad hoc у міжнародному правосудді

Завдання для самостійного вивчення:

1. Загальні питання

1. Що таке суди ad hoc і які їхні особливості?
2. У чому відмінність між судами ad hoc та постійними міжнародними судовими органами?
3. Які історичні передумови створення судів ad hoc у міжнародному праві?
4. Які категорії злочинів розглядають суди ad hoc?
5. Які правові принципи є основою діяльності міжнародних судів ad hoc?

2. Спеціальні питання щодо діяльності судів ad hoc

1. Яку роль відіграли Нюрнберзький та Токійський трибунали у становленні міжнародного кримінального правосуддя?
2. Які функції виконував Міжнародний трибунал для колишньої Югославії (ICTY)?
3. Як діяв Міжнародний трибунал для Руанди (ICTR) та які наслідки він мав для міжнародного правосуддя?
4. Що таке гібридні трибунали, та чим вони відрізняються від класичних судів ad hoc?
5. Яку роль відіграв Спеціальний суд для Сьєрра-Леоне у міжнародному кримінальному правосудді?

3. Практичні питання

1. Які проблеми виникають при створенні та функціонуванні судів ad hoc?
2. Чи є суди ad hoc ефективними у забезпеченні правосуддя?
3. Які труднощі виникають під час виконання рішень судів ad hoc?
4. Як міжнародне співтовариство сприяє роботі судів ad hoc?
5. Як суди ad hoc впливають на міжнародну кримінальну юстицію?

4. Дискусійні питання

1. Чи повинні суди ad hoc бути замінені на постійні міжнародні судові органи?
2. Чи можна вважати суди ad hoc політично нейтральними?
3. Чи мають суди ad hoc достатні механізми для забезпечення правосуддя?
4. Чи можливе створення нового міжнародного трибуналу ad hoc у сучасних умовах?
5. Чи можуть гібридні трибунали стати основним механізмом міжнародного кримінального правосуддя?

Тема 4. Роль та місце Інтерполу у здійсненні міжнародної кримінальної юстиції.

Реферати (доповіді):

1. Інтерпол: історія створення, структура та основні завдання
2. Правові основи діяльності Інтерполу у міжнародній кримінальній юстиції
3. Роль Інтерполу у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю
4. Механізм міжнародного розшуку злочинців через Інтерпол: Червоні повідомлення
5. Взаємодія Інтерполу з національними правоохоронними органами: проблеми та перспективи
6. Протидія тероризму за допомогою механізмів Інтерполу
7. Інтерпол у боротьбі з торгівлею людьми та незаконною міграцією
8. Міжнародна співпраця Інтерполу з іншими організаціями: ООН, Європол, МКС
9. Цифрові технології та кіберзлочинність: роль Інтерполу у боротьбі з новими загрозами
10. Зловживання механізмами Інтерполу для політичних переслідувань: реальні кейси та правові аспекти
11. Антикорупційна діяльність Інтерполу: методи виявлення міжнародних фінансових злочинів
12. Інтерпол у розслідуванні екологічних злочинів та захисті природних ресурсів
13. Роль Інтерполу у протидії незаконному обігу наркотиків
14. Ефективність роботи Інтерполу: оцінка успішних операцій та викликів у діяльності організації
15. Перспективи реформування Інтерполу: виклики XXI століття

Завдання для самостійного вивчення:

1. Загальні питання

1. Що таке Інтерпол, і які його основні завдання у міжнародній кримінальній юстиції?
2. Які принципи діяльності Інтерполу?
3. Як побудована організаційна структура Інтерполу?
4. Які основні відмінності між Інтерполом, Європолом та МКС?
5. Які правові основи регулюють діяльність Інтерполу на міжнародному рівні?

2. Функціонування Інтерполу

1. Як працює механізм міжнародного розшуку через Інтерпол?
2. Що таке Червоні повідомлення Інтерполу, і яку вони мають юридичну силу?
3. Як Інтерпол взаємодіє з національними правоохоронними органами?
4. Які існують бази даних Інтерполу, і як вони використовуються у боротьбі зі злочинністю?
5. Які оперативно-розшукові заходи Інтерпол застосовує для затримання міжнародних злочинців?

3. Роль Інтерполу у боротьбі зі злочинністю

1. Як Інтерпол бере участь у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю?
2. Яку роль відіграє Інтерпол у протидії тероризму?
3. Як Інтерпол сприяє боротьбі з кіберзлочинністю?
4. Які програми Інтерполу спрямовані на боротьбу з торгівлею людьми?
5. Як Інтерпол допомагає розслідувати фінансові злочини та корупцію?

4. Проблеми та перспективи діяльності Інтерполу

1. Чи завжди держави виконують Червоні повідомлення Інтерполу? Чому можуть виникати відмови?
2. Чи існує проблема політичного зловживання механізмами Інтерполу?
3. Які недоліки є у діяльності Інтерполу, і як їх можна усунути?
4. Чи потрібна реформа Інтерполу у сучасних умовах?
5. Як штучний інтелект та новітні технології можуть покращити роботу Інтерполу?

6. Індивідуальні завдання

Відповідно до навчального плану із навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво у сфері кримінальної юстиції» в якості індивідуальних завдань передбачені реферати.

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Бесіда - передбачає використання попереднього досвіду, знань слухачів з Міжнародного співробітництва у сфері кримінальної юстиції і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу щодо сучасних аспектів міжнародного співробітництва до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних (вступна, поточна й підсумкова бесіди).

Лекція - це метод, за допомогою якого педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

Наочні методи передбачають насамперед використання демонстрації та ілюстрації.

Демонстрація - це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у натурі, динаміці.

Ілюстрація - метод навчання, за якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (світлина, мультимедійні матеріали, схеми, графіки та ін.).

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Методи контролю - усне та письмове опитування, практична перевірка виконаних завдань, тестовий та рейтинговий контроль. Контроль успішності здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни поділяється на поточний і підсумковий контроль.

Для ефективної перевірки рівня засвоєння здобувачами знань, умінь і навичок з навчальної дисципліни використовують різні методи і форми контролю: 1) метод усного контролю; 2) метод письмового контролю; 3) метод тестового контролю; 4) метод програмованого контролю.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти – це систематична перевірка знань здобувачів, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу та відповідно до програми, робочої програми, силабусу.

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському та практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота здобувача щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Контрольне оцінювання може проводитись в усній формі, у формі письмової контрольної роботи та/або тестування (комп'ютерного, письмового).

Контроль самостійної роботи здійснюють шляхом перевірки виконаних завдань на практичних, семінарських заняттях, написання рефератів, есе тощо.

Підсумковий контроль – контроль навчальних досягнень здобувачів з метою оцінки якості освоєння ними програми навчальної дисципліни, що проводиться в період проміжної атестації у формі екзамену (якщо дисципліна вивчається впродовж декількох академічних періодів, то підсумковий контроль може проводитися за частиною дисципліни, вивченої в даному академічному періоді). Мета підсумкового контролю – виявити засвоєння навчальної дисципліни в цілому, розуміння навчального матеріалу, взаємозв'язок змісту навчального матеріалу, логіку його засвоєння тощо.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає три теоретичних питання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Усний виступ та виконання письмового	Критерії оцінювання
--------------------------------------	---------------------

завдання, тестування, бали	
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив від 90% тестових завдань.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 75–90% тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60–75% тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив до 60% тестових завдань.

Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Нормативним підґрунтям встановлення рейтингу компетентності є Закон України «Про вищу освіту». Відповідно до статті 50 Закону України «Про вищу освіту» формами організації освітнього процесу є:

1) навчальні заняття; 2) самостійна робота; 3) практична підготовка; 4) контрольні заходи.

Вищий навчальний заклад на підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми за кожною спеціальністю розробляє навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується

керівником вищого навчального закладу (п.4 статті 10 ЗУ «Про вищу освіту»).

За рекомендацією МОН України розподіл балів з яких формується рейтинг компетентності здобувача вищої освіти відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Рейтинг компетентності здобувачів ступеня бакалавр НАВС з навчальної дисципліни.

Рейтинг компетентності здобувачів ступеня бакалавр з навчальної дисципліни, що забезпечуються кафедрою включає *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) та *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи). Що відповідає пропорції за 100-бальною шкалою: максимальний рейтинг з навчальної роботи – 60 балів (мінімальний 30 балів), максимальний рейтинг з підсумкового контролю – 40 балів. Якщо здобувач ступеня бакалавр не зміг отримати мінімальної кількості балів з навчальної роботи (30 балів) або його загальний рейтинг компетентності складає менше 60 балів він вважається таким, що має академічну заборгованість.

Якщо здобувач ступеня бакалавр виявляє бажання займатися науковою роботою то йому додатково до підсумкового рейтингу компетентності з дисципліни можуть бути зараховані *бали наукової роботи*. У разі зарахування додаткових балів за результатами наукової роботи загальний рейтинг компетентності здобувача ступеня бакалавр НАВС з навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів¹.

Рейтинг з навчальної роботи здобувача ступеня бакалавр НАВС

Відповідно до структури навчального плану навчальна робота складається з *аудиторної роботи* (лекційні, лабораторні, практичні, семінарські заняття) та *самостійної роботи*.

Оцінювання компетентності з навчальної роботи здобувача ступеня бакалавр з дисциплін, що забезпечуються кафедрою здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 2 до 5. Важливо пам'ятати, що бали це не число, що отримуються в результаті вимірювань і обчислень, а приписане оціночне судження. Виставляючи бали, науково-педагогічний працівник має їх обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика оцінювання рівня компетентності здобувача вищої освіти

Бали	Вид рівня компетентності	Критерій оцінювання компетентності
------	--------------------------	------------------------------------

¹ Тобто даний рейтинг є додатковим і у разі перевищення 100 бальної шкали зменшується на ту кількість балів які її перевищують. Наприклад, *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) – 55 балів, *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи) – 35 балів, *рейтингові бали за наукову роботу* – 20 балів, сума 55+35+20=110, *загальний рейтинг компетентності* курсанта (слухача, студента) 100 балів.

2	Рецептивно-продуктивний	Незадовільний	У здобувача ступеня бакалавр <i>відсутні знання</i> навчального матеріалу або він відмовляється від відповіді.
		Низький	Здобувач ступеня бакалавр має <i>фрагментарні знання</i> , що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
		Мінімальний	Здобувач ступеня бакалавр має <i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять, класифікаційних критеріїв та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
3	Репродуктивний	Достатній	Здобувач ступеня бакалавр має <i>базові знання</i> з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати (риси, властивості, аспекти). Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.

4	Конструктивно-варіативний	Добрий	Здобувач ступеня бакалавр має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища). Може навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.
5	Творчий	Відмінний	<i>рівень компетентності.</i> Здобувач ступеня бакалавр має <i>системні знання</i> глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і в міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проєктів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує евристичний тип мислення.

Рейтинг компетентності з навчальної роботи здобувача ступеня бакалавр визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача ступеня бакалавр отриманого на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом

опанування навчальної дисципліни помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1=60:5=12$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал здобувача ступеня бакалавр визначається шляхом додавання усіх балів отриманих на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни поділених на кількість відповідей здобувача ступеня бакалавр з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)². *При визначені середньоарифметичного балу здобувача ступеня бакалавр необхідною умовою його зарахування є те, що відповідні бали мають бути отриманні здобувачем ступеня бакалавр не менше як на 50% занять з навчальної роботи. У разі не виконання зазначеної умови або коли середньоарифметичний бал здобувача ступеня бакалавр менший 2,5 здобувач вважається таким, що має академічну заборгованість і не допускається до підсумкового контролю.*

Рейтинг з підсумкового контролю здобувача ступеня вищої освіти бакалавра.

Відповідно до навчального плану підсумковий контроль з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою передбачений у формі заліку.

Залік із перевірки компетентності з навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою складається письмово або усно за білетами підсумкового контролю які пропонуються здобувачу ступеня бакалавр. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю здобувачів ступеня бакалавр становить 40 балів. Кількість білетів підсумкового контролю має перевищувати кількість здобувачів ступеня бакалавр у навчальній групі не менше ніж на 5 одиниць.

Білети підсумкового контролю мають складатися з теоретичних і практичних питань. Білети підсумкового контролю мають відповідати таким вимогам:

- кожне питання бажано розпочинати словами: обґрунтувати..., проаналізувати..., дати оцінку..., довести... тощо, щоб забезпечити перевірку вміння здобувачів вищої освіти використовувати набуті знання для вирішення практично спрямованих завдань;
- складність білетів має бути приблизно однаковою і дозволяти здобувачу ступеня бакалавр за час, відведений для відповіді, глибоко та повно розкрити зміст усіх питань;

² Наприклад, з дисципліни навчальним планом передбачено 5 семінарських та практичних занять. Для того щоб не мати академічної заборгованості курсант (слухач, студент) має відповідати більше ніж на 50% занять тобто на 3 парах. Отже, виконуючи зазначену вимогу він працював на першому занятті і отримав 3 бали, на другому занятті він не підготувався і отримав 2 балів (які в подальшому пересклав на 4), на третьому занятті курсант був у добовому наряді отримав Н яку в подальшому пересклав на 3 бали, на останньому – 4 бали. Середньоарифметичний бал складає загальна сума балів поділена на кількість оцінок $(3+4+3+4):4=3,5$. Відповідно рейтинг компетентності з навчальної роботи курсанта (слухача, студента) буде $3,5 \times 12 = 42$.

– при формулюванні завдань (питань) необхідно використовувати поняття, терміни, назви, позначення тощо відповідно до програми навчальної дисципліни.

Кількість питань в білеті підсумкового контролю з навчальних дисциплін визначається кафедрою з урахуванням специфіки дисципліни³.

Оцінювання компетентності здобувача ступеня бакалавр під час підсумкового контролю здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне питання. Виставляючи рівень компетентності, науково-педагогічний працівник має його обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю здобувача ступеня бакалавр визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу здобувача ступеня бакалавр отриманого за кожне питання білету підсумкового контролю помножене на коефіцієнт K_2 ($K_2=40:5=8$) з округленням результату до цілого числа.

Середньоарифметичний бал здобувача ступеня бакалавр з підсумкового контролю визначається шляхом додавання усіх балів отриманих за кожне питання білету підсумкового контролю поділених на кількість питань білету з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)⁴.

Рейтинг наукової роботи здобувача ступеня вищої освіти бакалавра.

За результатами семестрової наукової роботи здобувача ступеня бакалавр його рейтинг компетентності з дисципліни може бути підвищений з урахуванням рівнів результативності такої роботи.

Рейтингові бали за наукову роботу здобувачів ступеня бакалавр нараховуються з урахуванням рівнів результативності цієї роботи. Відповідні значення рівнів та додаткові бали визначаються згідно з таблицею (табл. 2).

Таблиця 2

Характеристика оцінювання рівня творчих досягнень здобувача ступеня бакалавр

³ Наприклад, два теоретичних питання, одне практичне, одне питання з переліку питань що виноситься на самостійну роботу.

⁴ Наприклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів, за четверте 3 бали. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання заліку буде $((3+4+5+3) \div 4) \times 8 = 30$. Або інший приклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання заліку буде $((3+4+5) \div 3) \times 8 = 32$. Або ще приклад, курсант (слухач, студент) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 4 бали, за друге 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання заліку буде $((4+5) \div 2) \times 8 = 36$.

Результати творчої роботи курсанта (слухача, студента)	Рівень результативності та додаткові бали
Стаття у факультетському (інститутському) збірнику, призове місце на конкурсі наукових робіт факультету (інституту), приз за експонат на виставці робіт, доповідь на факультетській (інститутській) науковій конференції та ін.	I рівень, факультетський (інститутський) – 5 балів
Ті ж досягнення на заходах академічного рівня, прийняття до розгляду заявки на патент та ін.	II рівень, академічний – 10 балів
Ті ж досягнення на заходах міжвузівського рівня чи МОН, МВС декілька досягнень II рівня, участь у республіканських виставках, національних олімпіадах, отримання державного патенту, заявка на закордонне патентування.	III рівень, міністерський, міжвузівський – 15 балів
Статті в міжнародних збірниках та журналах, доповіді на міжнародних конференціях і семінарах, участь у міжнародних олімпіадах, конкурсах та виставках, отримання закордонного патенту.	IV рівень, міжнародний – 20 балів

Фіксація результатів компетентності здобувача ступеня бакалавр

Для занесення результатів компетентності здобувача ступеня бакалавр у відомість обліку успішності, залікову книжку здобувача ступеня бакалавр використовується таблиця співвідношення між рейтингом здобувача ступеня бакалавр та ECTS оцінками (табл. 3).

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт										Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>										<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Самостійна робота	залік	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання

85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанцій

9.1 Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- пакет програмних продуктів Microsoft Office, а саме: Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint та ін.;
- мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

9.2 Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Історичні етапи становлення міжнародної кримінальної юстиції.
2. Поняття та ознаки міжнародної кримінальної юстиції.
3. Поняття та види міжнародних злочинів.
4. Злочини міжнародного характеру: поняття, характерні особливості.
5. Підстави міжнародної відповідальності.
6. Сучасні міжнародні кримінальні судові органи.
7. Міжнародний кримінальний суд як орган міжнародної кримінальної юстиції.
8. Особливості міжнародної кримінальної відповідальності фізичних осіб.
9. Принципи міжнародного співробітництва у кримінальних справах.
10. Напрями та форми міжнародного співробітництва у сфері кримінальної юстиції.
11. Поняття, ознаки та види міжнародних міжурядових організацій у сфері кримінальної юстиції.
12. Інституційні засади міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.
13. Організація Об'єднаннях Націй у боротьбі зі злочинністю.

14. Принципи діяльності міжнародних міжурядових організацій у боротьбі зі злочинністю.
15. Механізм надання допомоги країнам-учасникам Інтерполу.
16. Формування Міжнародної кримінальної юстиції.
17. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду.
18. Структура Міжнародного кримінального суду.
19. Компетенція Міжнародного кримінального суду.
20. Рішення Міжнародного кримінального суду.
21. Поняття та складові елементи кримінального права Європейського Союзу.
22. Співробітництво держав у галузі кримінального права Європейського Союзу.
23. Поліцейське співробітництво у кримінальних справах.
24. Євроюст у системі органів кримінальної юстиції.
25. Статус, функції та повноваження Європейського поліцейського відомства (Європолу).
26. Міжнародно-правові засади міжнародного розшуку.
27. Поняття та зміст міжнародного розшуку.
28. Юрисдикційні особливості повноважень держав у сфері міжнародного розшуку.
29. Міжнародний, міждержавний та державний розшук: сутність та розмежування понять.
30. Правові основи, суб'єктний та об'єктний склад міжнародного розшуку.
31. Сучасні форми та напрями міжнародного розшуку.
32. Міжнародний розшук правоохоронними органами України: організаційно-правові дії.
33. Інститут екстрадиції в міжнародному праві. Міжнародно-правова основа інституту екстрадиції.
34. Поняття, функції та принципи екстрадиції. Види екстрадиції у міжнародному праві.
35. Національний механізм процедури екстрадиції: сутність, правова регламентація, суб'єкти та об'єкти екстрадиційних відносин.
36. Процедура екстрадиції особи в Україні та з України.
37. Історичні передумови виникнення співробітництва держав у розшуку, затриманні та видачі злочинців.
38. Основні періоди формування інституційно-організаційної форми боротьби з міжнародною злочинністю.
39. Суди ad hoc, їхні основні характеристики.
40. Історичні передумови створення міжнародних кримінальних трибуналів ad hoc
41. Відмінність між судами ad hoc та постійними міжнародними судовими органами, такими як Міжнародний кримінальний суд.
42. Роль Нюрнберзького і Токійського трибуналів у становленні міжнародного кримінального права.
43. Гібридні трибунали.

44. Основні проблеми та виклики при створенні та роботі судів ad hoc.
45. Правові механізми забезпечення виконання рішень судів ad hoc.
46. Вплив судів ad hoc на розвиток міжнародного гуманітарного права та прав людини.
47. Заснування Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол.
48. Міжнародно-правовий статус, робочі мови, правова основа, принципи та цілі діяльності Інтерполу.
49. Характеристика інституційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу): організаційна будова.
50. Статус, склад делегацій, функції, форми діяльності, та процедура прийняття рішень Генеральної Асамблеї Інтерполу.
51. Виборчий дорадчий орган організації – Виконавчий комітет Інтерполу: функції, організаційні форми діяльності, кількісний склад, процедура обрання його членів.
52. Інститут радників (консультантів) Інтерполу.
53. Організаційно-правовий статус постійно діючого адміністративно-виконавчого органу Інтерполу – Генерального Секретаріату: функції, відділи, персонал.
54. Особливості статусу, порядок обрання та повноваження Генерального секретаря Інтерполу.
55. Статус Національних центральних бюро Інтерполу. Організаційна структура Національних центральних бюро Інтерполу в зарубіжних країнах.
56. Поняття та сутнісна характеристика міжнародного розшуку в системі Інтерполу.
57. Міжнародна та національна правова регламентація організації та проведення оперативно-розшукових заходів на території держав-учасниць Інтерполу.
58. Фактичні та правові підстави проведення міжнародного розшуку інституційною системою Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу) .
59. Оголошення міжнародного розшуку Інтерполом. Процедури правового та організаційного змісту проведення міжнародного розшуку в системі Інтерполу.
60. Види суб'єктів та об'єкти міжнародного розшуку в системі Інтерполу.
61. Форми повідомлень (бланків-циркулярів) як інформаційні установки видані країнами-учасницями в системі Інтерполу та їхні цілі.
62. Процедура та стадії проведення загального міжнародного розшуку за посередництвом інституційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу).
63. Місце та роль Національних центральних бюро та Генерального секретаріату Інтерполу в процесі проведення загального міжнародного розшуку.
64. Умови та особливості проведення міжнародного термінового розшуку та роль Інтерполу у його здійсненні.

65. Створення та впровадження в діяльність Інтерполу системи I-24/7. Обмін повідомленнями в системі I-24/7. Особливості використання національними правоохоронними органами держав-членів Інтерполу системи I-24/7. Мета доступу до інформаційних банків даних Інтерполу.
66. Історичні передумови та етапи становлення Національного центрального бюро (НЦБ) Інтерполу в Україні.
67. Створення Національного центрального бюро (НЦБ) Інтерполу в Україні та правові основи функціонування НЦБ Інтерполу в Україні.
68. Статус та завдання Робочого апарату Укрбюро Інтерполу як центру координації взаємодії правоохоронних органів країни з компетентними органами зарубіжних країн щодо ведення боротьби із міжнародною злочинністю.
69. Повноваження Робочого апарату Укрбюро Інтерполу, його організаційна структура.
70. Особливості функціонування відділу міжнародного розшуку та екстрадиції Робочого апарату Укрбюро Інтерполу.
71. Основні завдання Укрбюро Інтерполу. Функції та повноваження працівників підрозділів Укрбюро Інтерполу.
72. Статус радників Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.
73. Порядок використання правоохоронними органами України можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.
74. Формалізація запитів, які надсилаються до Національного центрального бюро (НЦБ) Інтерполу в Україні. Строки виконання запитів одержаних правоохоронними органами України від НЦБ.
75. Міжнародний розшук правоохоронними органами України каналами Інтерполу.
76. Міжнародний розшук за ініціативи правоохоронних органів України.
77. Особливості взаємодії правоохоронних органів України з правоохоронними органами зарубіжних країн каналами Інтерполу при виконанні кримінально-процесуальних дій по розкриттю та розслідуванню злочинів.
78. Розшук серії «А» — червоний циркуляр (Red notice).
79. Розшук серії «В» — синій циркуляр (Blue notice).
80. Розшук серії «С» — зелений циркуляр (Green notice).
81. Розшук серії «F» — жовтий циркуляр (Yellow notice).
82. Розшук серії «D» — чорний циркуляр (Black notice).
83. Оранжевий (помаранчевий) циркуляр (Orange Notice).
84. Спеціальне повідомлення Інтерпол та ООН – картка ООН ([INTERPOL-United Nations Special Notice](#)).

13. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 23.05.1969. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118
2. Декларація про державний суверенітет України 16.07.1990. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12>
3. Директива 2005/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму 26.10.2005. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_774
4. Додатковий протокол про боротьбу з тероризмом до Угоди між урядами держав-учасниць Чорноморського Економічного Співробітництва про співпрацю у боротьбі зі злочинністю, зокрема організованою 03.12.2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/969_006
5. Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах 20.04.1959. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_036
6. Європейська конвенція про міжнародну дійсність кримінальних вироків 28.05.1970. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/994_341
7. Європейська конвенція про незастосування строків давності до злочинів проти людяності та воєнних злочинів 25.01.1974. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/994_125
8. Женевська Конвенція (I) про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях 12.08.1949. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_151
9. Женевська Конвенція (IV) про захист цивільного населення під час війни 12.08.1949. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_154
10. Загальна декларація прав людини 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_015
11. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколів, що її доповнюють (Протоколу про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї і Протоколу проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітря): Закон України (2004). Відомості Верховної Ради України. 2004. № 19. Ст. 263.
12. Про приєднання України до Європейської конвенції про передачу засуджених осіб 1983 року : Закон України від 22 вересня 1995 р. № 337/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337/95-%D0%B2%D1%80>
13. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 черв. 2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
14. Про ратифікацію Європейської конвенції про видачу правопорушників, 1957 рік, Додаткового протоколу 1975 року та Другого додаткового протоколу 1978 року до Конвенції : Закон України від 16.01.1998 № 43/98-вр. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43/98-вр>
15. Про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво : Закон України від 12.07.2017 № 2129-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2129-19#Text>

16. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_096#Text
17. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
18. Конвенція про кіберзлочинність : Конвенція Ради Європи, Міжнародний документ від 23.11.2001. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text
19. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
20. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму : Конвенція, Міжнародний документ від 16.05.2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_948#Text
21. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму : Конвенція, Міжнародний документ від 16.05.2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text
22. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція, Міжнародний документ від 16.05.2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858#Text
23. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
24. Модельний закон про протидію тероризму СНД від 03.12.2009. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
25. Про вступ України до Інтерполу: Постанова Кабінету Міністрів України №555 від 30.09.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-92-%D0%BF#Text>
26. Про Національне центральне бюро Інтерполу : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.1993 № 220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-93-%D0%BF#Text>
27. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17.07.1998 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text
28. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010

Основна література

29. Антонович М. М. Міжнародне право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 384 с.
30. Баулін Ю.В., Гуторова Н.О., Мягкий А.А. Міжнародне кримінальне право: сучасний стан та перспективи розвитку. Харків: Право, 2019.
31. Грушко М. В., Музика В. В., Федорова Т. С., Владишевська В. В. Міжнародне гуманітарне право : Навчально-методичний посібник / за ред. О. В. Бігняка. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 136 с.

32. Правові аспекти діяльності Ради Європи : навчальний посібник / Лісова К. С., Фокін Я. Ф., Чернецька О. В., Яцишин Н. Г. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 244 с.
33. Міжнародне право : навч.-метод. посіб. з тестовими завданнями для підготовки до ЗНО / за ред. М. Р. Аракеляна ; НУ "ОЮА", уклад.: М. Р. Аракелян, Т. С. Ківалова, Т. Р. Короткий [та ін.]. Одеса : Фенікс, 2019. 216 с.
34. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. /В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.; за ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2020. 416 с.
35. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник. Х.Н. Бехруз, С.С, Андрейченко, В.М. Грушко та ін. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 252 с.
36. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.
37. Міжнародні організації: навч. посіб. / Г. Г. Тараненко. Київ: 2017. 136 с.
38. Міжнародно-правовий захист прав людини : навч.-метод. посіб. з тестовими завданнями для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання (ЗНО) / за ред. М. Р. Аракеляна ; рец.: С. С. Андрейченко, В. М. Лисик. Одеса: Фенікс, 2019. 76 с.
39. Міжнародне кримінальне право : навчальний посібник / кол. авторів ; за заг. ред. Т. І. Созанського та О. М. Броневицької. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 472 с.
40. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб. Харків: Право, 2019. 310 с.
41. Теорія міжнародного права : навчально-методичний посібник / за ред. завідувача кафедри міжнародного та європейського права О.В. Бігняка. Херсон : Видавництво «Гельветика», 2020. 224 с.
42. Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. Міжнародне право: навч. посіб для підготовки до іспитів. Київ : ЦУЛ, 2020. 208 с.
43. Чернов Л.О. Право та міжнародне право : навчальний посібник. ЄДКІ 2023. Харків : Право, 2023. 202 с.
44. Яковюк І. В. Право Європейського Союзу: основи теорії. Х.: Право. 2019. 360 с.

Додаткова література

45. Гуртова, К. М. Співпраця України з Міжнародним кримінальним судом: розвиток і перспективи. Злочинність і протидія їй в умовах війни та у повоєнній перспективі: міждисциплінарна панорама : зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 16 квіт. 2025 р.). МВС України ; Нац. поліція України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ; Кримінол. асоц. України. Вінниця : ХНУВС, 2025. С. 458-461.

46. Зелінська Н.А. Міжнародно-правова концепція міжнародного злочину: автореф. дис... д-ра. юрид. наук: 12.00.11 / Зелінська Наталія Анатоліївна; Інститут законодавства Верховної Ради України. - К., 2007. - 34 с.

47. Кучерук М.М. Протидія тероризму в рамках сучасного міжнародного права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Кучерук Михайло Миколайович; Ін-т законодавства Верховної Ради України. Київ, 2017. 20 с.

48. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Дипломатична та консульська служба : навч. посібник. Київ: Ліра-К, 2022. 178 с.

49. Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві: компаративна перспектива : навчальний посібник. Д. В. Лук'янов, О. К. Марін, І. З. Сень, В. О. Туляков, О. О. Уварова, О. В. Харитонova, О. М. Шостак ; за ред. О. В. Харитонової та ін.. Одеса, 2022. 220 с.

50. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України 2021–2025. Київ : Міністерство закордонних справ України, 2021. 32 с.

51. Україна. 30 років незалежності. Стислий довідник / За ред. д.і.н., проф. Киридон А. М. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2021. 536 с.

52. Українська призма: Зовнішня політика 2020. Аналітичне дослідження / Редкол.: Н. Бурейко, Г. Максак, Г. Шелест. Київ : ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма» ; Фонд ім. Ф. Еберта, 2021. 344 с.

53. Чуб І.М. Українське бюро Інтерполу як інституція протидії транснаціональній злочинності: правовий аспект / І.М. Чуб. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм. 2016. № 5. С. 85-88.

Інформаційні ресурси

54. Європейський Союз. URL : <http://www.europa.eu.int>

55. Інтернет-сторінка з права Європейського Союзу. URL : <http://europa.eu.int/eur-lex/en>

56. Міжнародний суд ООН. URL: <http://www.icj-cij.org/ua/>

57. Організація Об'єднаних Націй. URL : <http://www.un.org/ua/>

58. Офіційна Веб-сторінка Інтерполу. URL: www.interpol.int.

59. Офіційна Інтернет-сторінка Ради Європи. URL: <http://www.coe.int>.

60. Сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua>.

61. Управління ООН по наркотикам та злочинності. URL: <https://www.unodc.org/>